

حقوق صنعت نفت و گاز (قراردادهای اکتشاف و تولید)

بینکا امروگبه

استاد ارشد، دانشکده حقوق، دانشگاه لاگوس

مترجمان:

دکتر محمدسعید شفیعی

استاد دانشگاه آزاد اسلامی مرکز اصفهان (خوراسگان)

ایمیل: Mohammadsaeidshafiei@gmail.com

دکتر زینب پورخاقان شاهرضایی

عضو هیات علمی دانشگاه آزاد اسلامی مرکز اصفهان (خوراسگان)

دکتر خداداد خدایی دینکی

عضو هیات علمی دانشگاه پیام نور مرکز اصفهان

کامران خلیل زاده

مدرس دانشگاه آزاد اسلامی مرکز اصفهان (خوراسگان)

سرشناسه

عنوان و نام پدید آور

: امور و گی، اینکا Omorogbe, yinka

: حقوق صنعت نفت و گاز (قراردادهای اکتشاف و تولید) / اینکا امر و گی، مترجمان: محمدسعید شفیعی... [و دیگران]

مشخصات نشر

مشخصات ظاهری

شابک

وضعیت فهرست نویسی

یادداشت

یادداشت

عنوان دیگر

موضوع

موضوع

شناسه افزوده

شناسه افزوده

شناسه افزوده

رده بندی کنگره

رده بندی دیویی

شماره کتابشناسی ملی

کد پیگیری

: اراک: جهاد دانشگاهی، سازمان انتشارات، واحد استان مرکزی، ۱۳۹۷.

: ۱۷۶ ص ص: مصور، جدول.

: ۹-۹۰-۸۳۴۵-۶۰۰-۹۷۸

: فیبا

: عنوان اصلی: ۱۹۹۷، The oil and gas industry: exploration and production contrast

: کتابنامه.

: قراردادهای اکتشاف و تولید در صنعت نفت و گاز.

: قراردادهای نفت و گاز. Oil and gas leases

: نفت، قوانین و مقررات. Petroleum law and legislation

: شفیعی، محمدسعید، ۱۳۴۸- مترجم

: جهاد دانشگاهی، سازمان انتشارات، واحد استان مرکزی

: Press Organization Jahad-e Daneshgahi Vahed-e Ostan Markazi

: ۱۳۹۷ و ۴۱۵/ف

: ۳۳۲/۰۷۷۲

: ۵۵۲۶۷۱۵

: ۵۵۲۶۱۱۹

حقوق صنعت نفت و گاز

(قراردادهای اکتشاف و تولید)

دکتر محمدسعید شفیعی، دکتر زینب پورخاقان شاهرضایی، دکتر خداداد خدادادی دشتکی، کامران خلیلزاده

ناشر: انتشارات جهاد دانشگاهی / واحد استان مرکزی

چاپ: اول ۱۳۹۷

شمارگان: ۱۰۰۰

صفحه آرای: فرزانه شامحمدی

قیمت: ۳۰،۰۰۰ تومان

ایمیل نویسنده: Mohammadsaeidshafiei@gmail.com

۱- اراک- میدان شریعتی- دانشگاه اراک- کتاب فروشی جهاد دانشگاهی

تلفن: ۰۸۶-۳۳۷۸۹۶۹۰

۲- تهران خ انقلاب بین فلسطین و چهار راه ولی عصر جنب مؤسسه نمایشگاه‌های فرهنگی ایران

تلفن: ۶۶۴۸۷۶۲۵-۶

فهرست مطالب

صفحه	عنوان
۹	فصل اول: نخستین فرضیه
۱۱	بخش اول: مقدمه
۱۸	بخش دوم: صنعت بین‌المللی نفت: حقایق زندگی
۱۸	خصوصیات واد نفتی
۲۰	گرایش‌ها و الگوهای تاریخی در صنعت بین‌المللی نفت
۲۵	صنعت نفت بین‌المللی در زمان کنونی
۳۰	صنعت نفت: الگویی برای آینده
۳۰	قرارداد ۳۲
۳۳	فصل دوم: طرفین قرارداد و اهداف آنها
۳۳	بخش اول: اهداف کشوری
۳۸	حق حاکمیت ملی بر منابع طبیعی
۴۲	تحقق اهداف کشور
۴۴	بخش دوم: اهداف شرکت
۴۴	شرکت‌های کلان
۴۶	مستقل‌ها
۴۸	شرکت‌های ملی نفتی کشورهای توسعه یافته
۴۹	شرکت‌های ملی نفت کشورهای در حال توسعه
۵۱	شرکت‌های نفت خصوصی کشورهای در حال توسعه
۵۳	بررسی اجمالی شرکت‌های نفتی در سراسر جهان
۵۵	تحقق اهداف شرکت‌ها
۵۸	ریسک کشور
۶۲	بخش سوم: انتخاب شرکا
۶۲	شرکت‌های فراملیتی
۶۳	شرکت‌های ملی نفت دیگر کشورها
۶۴	شرکت ملی نفت کشور میزبان

۶۶	شرکت‌های نفت خارجی کوچک‌تر
۶۶	شرکت‌های نفتی بومی
۶۹	ریسک‌پذیری و امور مالی در طول پروژه
۷۰	شیوه انتخاب
۷۳	فصل سوم: قرارداد
۷۳	بخش اول: توافقنامه‌های نفتی
۷۳	امتیازدهی
۷۳	الف) امتیازدهی سنتی
۷۵	ب) امتیازدهی مدرن
۷۵	قرارداد تولید مشارکتی
۷۸	قرارداد ریسکی خالص
۷۹	انتقال ناپذیری حقوق اکتشاف و بهره‌برداری
۷۹	قرارداد صرفاً خدماتی
۷۹	توافقنامه‌های همکاری فنی
۸۰	موافقنامه‌های مشارکت در همکاری و سرمایه‌گذاری
۸۱	بخش دوم: انتخاب توافقنامه‌ها
۸۷	فصل چهارم: مفاد قرارداد
۸۸	بخش اول: مفاد اکتشاف و بهره‌برداری
۸۸	۱- اکتشاف
۹۱	الف) برنامه‌ی کاری
۹۱	ب) انصراف
۹۳	ج) تعیین کشف تجاری
۹۵	۲- فسخ قرارداد
۹۵	بخش دوم: قوانین مالی
۹۶	پرداخت‌های پیش-تولید
۹۷	پرداختی‌های پس از تولید
۹۷	الف) دستمزد
۱۰۰	ب) مالیات
۱۰۲	ج) قرارداد مشارکت در تولید

۱۰۳	(د) تفاهم‌نامه (MOU)
۱۰۳	(ه) مشارکت
۱۰۴	اثرات ابزار مالی
۱۰۴	بخش سوم: مقررات مربوط به انتقال تکنولوژی
۱۰۶	الف) مقررات استخدام و آموزش اتباع
۱۰۹	ب) قوانینی که تحقیق و توسعه را ارتقاء می‌دهد
۱۱۶	بخش چهارم: قوانینی که به طور مستقیم یا غیر مستقیم بر ثبات قرارداد تأثیر می‌گذارد
۱۱۶	قوانین تأثیرگذار بر ثبات قرارداد
۱۱۸	قوانین ضمانت‌کننده سود
۱۲۰	قوانین بازگشایی مجدد
۱۲۴	قوانین سخت
۱۲۴	قوانین ارائه شده برای حل و فصل اختلافات
۱۲۹	قوانین فورس‌ماژور
۱۳۱	قوانین مربوط به تعهدات بازرگانی حل
۱۳۵	بخش پنجم: مقررات گاز طبیعی
۱۴۰	تأمین سرمایه‌گذاری گاز طبیعی
۱۴۰	بخش ششم: شروط محیط زیستی
۱۴۳	فصل پنجم: سیاست دولت و تشکیل یک قرار داد بلندمدت دو جانبه
۱۴۴	قرارداد ۱
۱۴۵	قرارداد ۲
۱۴۶	قرارداد ۳
۱۴۷	قرارداد ۴
۱۴۸	قرارداد ۵
۱۴۹	قرارداد ۶
۱۵۱	قرارداد ۸
۱۵۲	قرارداد ۹
۱۵۳	قرارداد ۱۰
۱۵۴	ملاحظات
۱۶۳	فصل ششم: ملاحظات (نتیجه‌گیری)

۱۶۳	مدت زمان
۱۶۴	ترک
۱۶۴	برنامه کاری
۱۶۴	تعیین تجاری بودن اکتشاف
۱۶۴	بندهای مالی پس از تولید
۱۶۵	بندهای مذاکره مجدد
۱۶۵	بندهای تثبیت
۱۶۵	بندهای ایجاد سود
۱۶۵	گاز طبیعی
۱۶۶	بندهای مشش انتقال فناوری
۱۶۶	بندهای حل اختلاف
۱۶۷	فورس مازور
۱۶۷	مفاد زیست محیطی
۱۶۷	فسخ
۱۷۳	کتابها
۱۷۴	مقالات

مقدمه مترجمین

صنعت نفت از موثرترین و بزرگترین صنایع در جهان و به ویژه ایران است. نفت، علاوه بر اینکه منبع عمده تأمین انرژی در دنیای امروز است، نقش مهمی نیز در تعیین میزان قدرت ملی و اعتبار بین‌المللی کشورهای مختلف ایفا می‌کند. بخش نفت در اقتصاد ایران سال‌های زیادی است که عمده درآمد ملی کشور را تأمین می‌کند و در واقع این بخش در اقتصاد کشور نقش مسط را ایفا میکند. از طرفی با توجه به اینکه کشورهای در حال توسعه با منابع محدود و نیازهای نامحدود رو به رو هستند و نمی‌توانند تمام بخشهای اقتصادی را همزمان توسعه دهند، باید به بخشهای مهم و کلیدی خود اولویت دهند. مطالعه قراردادهای نفتی نشان‌دهنده آن است که با توجه به میزان و نحوه مداخله شرکت سرمایه‌گذار نفتی، دولت و یا شرکت دولتی میزبان در قراردادهای اکتشاف، توسعه و استخراج نفت، با تنوع و تحول شگرفی مواجه هستیم. تحولی که شروع آن از انتقال مالکیت عین در «قراردادهای امتیازی» و در ادامه به انتقال مالکیت منفعت در قراردادهای موسوم به «قراردادهای اجازت بهره‌برداری» منجر و در سیر تحولی خود و تحت تأثیر جنبش‌های ملی به قراردادهای تدابینی به‌عنوان «قراردادهای خدماتی» نزدیک می‌شود. در ادامه این روند تکاملی، مفهوم مشارکت در تولید به‌عنوان مبادی بسیاری از قراردادهای نفتی در کشورهای در حال توسعه شکل می‌گیرد.

در زمینه تربیت کارشناسان حقوق نفت برای اداره مذاکرات قراردادی و تنظیم قراردادهای نفتی، تهیه و اظهار نظر در زمینه طرح‌ها و لوایح نفتی و فعالیت‌های اساسی در ساختار این صنعت چه در بخش دولتی و چه در بخش خصوصی ایرانی فعال در صنعت نفت مشاهده می‌شود. همچنین مباحث مربوط به حقوق نفت در دانشگاه‌های کشور ما نیز به هستند و حتی یک کرسی مربوط به حقوق نفت در داخل کشور دائر نبوده و کارشناسان ایرانی باید حقوق نفت را در دانشگاه‌های غربی فرا بگیرند، که این وضعیت در شان مراکز علمی ایران با سابقه طولانی و برخورداری از اساتید مجرب نمی‌باشد. در زمینه منابع نیز محدودیت‌های بسیاری وجود دارد. امید است این کتاب بتواند راهنمایی برای تمامی افرادی باشد که در این زمینه فعالیت، تحقیق و مطالعه میکنند. در امر ترجمه و تحقیق و تنظیم این کتاب علاوه بر تلاش‌های گسترده مترجمین که خود نشانگر دغدغه علمی و انگیزه‌ی اعتلای ایران اسلامی عزیزمان می‌باشد لازم است از همکاری علمی و فنی سرکار خانم سیده فاطمه طباطبایی در امر ترجمه متون تشکر کرده و خواستار موفقیت روز افزون برای ایشان باشیم.